{ } { }

Bakara Suresi ⌄ 61 GİT

◀ Bakara / 61 ▶

وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ
فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ
مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّٓائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَاۜ قَالَ
اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذ۪ي هُوَ اَدْنٰى بِالَّذ۪ي هُوَ خَيْرٌۜ
اِهْبِطُوا مِصْراً فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْۜ وَضُرِبَتْ
عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَٓاؤُ۫ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِۜ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ۟ ع

Türkçe Transcript

Ve-iż **k**ultum yâ mûsâ len na**s**bira ‘alâ **t**a’âmin vâ*h*idin fed’u lenâ rabbeke yuḣric lenâ mimmâ tunbitu-l-ar**d**u min ba**k**lihâ ve**k**ıśśâ-ihâ vefûmihâ ve’adesihâ vebe**s**alihâ(s) **k**âle etestebdilûne-lleżî huve ednâ billeżî huve ḣayr*(un)*(c) ihbi**t**û mi**s**ran fe-inne lekum mâ seeltum ve**d**uribet ‘aleyhimu-żżilletu velmeskenetu vebâû biğa**d**abin mina(A)llâh*(i)*(k) żâlike bi-ennehum kânû yekfurûne bi-âyâti(A)llâhi veya**k**tulûne-nnebiyyîne biğayri-l*h*a**kk***(i)*(k) żâlike bimâ ‘a**s**av vekânû ya’tedûn*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali
Bir zaman demiştiniz ki: Ya Musa, biz bir türlü yemeğe dayanamayız. Rabbinden bizim için iste de bize yerin yetiştirdiği şeylerden versin. Yerden yeşillik, kabak, sarımsak, mercimek, soğan bitirsin. Musa demişti ki: Daha hayırlı olanı, ondan daha aşağılık bir şeyle değiştirmek mi istiyorsunuz? Mısır'a inin, orada dilediğiniz şey var. Üzerlerine aşağılık ve yoksulluk çullanmıştı, Allah'ın da gazabına uğradılar. Evet, öyle de oldu; çünkü Allah'ın delillerine inanmamışlardı, haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Evet, öyle de oldu; çünkü isyana boğulmuşlardı, çünkü aşırı gidiyorlardı.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali
O vakit siz *(ise şöyle)* **demiştiniz: "Ey Musa, biz** *(böyle sadece)* **bir çeşit yemeğe sabredip katlanamayacağız, Rabbine yalvar da, bize yerin bitirdiklerinden: Bakla, acur, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın!"** *(O zaman Musa:)* **"Siz** *(aslında daha)* **hayırlı** *(ve yararlı)* **olanı, şu** *(kıymetçe daha)* **aşağı ve bayağı şeyle***(rle)* **mi değiştirmek istiyorsunuz?** *(Yoksa Mısır'daki kölelik ve rezillik ortamındaki gaflet ve serbestiyeti mi arzuluyorsunuz? Öyle ise)* **Mısır'a** *(geri)* **inin, zira** *(orada)* **kendiniz için istediğiniz** *(şeyler)* **vardır" demişti.** *(Çünkü Yahudiler, Mısır'daki kölelik hayatını ve ahlâksızlık ortamını özlemekteydi. Bu nedenle)* **Onların üzerine horluk ve yoksulluk** *(damgası)* **vurulmuş ve Allah'tan bir gazaba uğramışlardı. Bu, kuşkusuz Allah'ın ayetlerini inkâr ve nankörlük etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmelerindendi.** *(Yine)* **Bu** *(belaları)***, isyan etmelerinden ve sınırı çiğnemelerinden** *(dolayı hak etmişlerdi)***.**

Abdullah Parlıyan Meali
Hani siz bir zamanlar "Ey Musa! Her zaman aynı yiyecek… Buna dayanamayız. Öyleyse Rabbine dua et de, bize her yerde yetişen ürünlerden sebze, salatalık, sarımsak, mercimek, soğan gibi ürünler çıkarsın" demiştiniz. Musa: "Daha hayırlı olanları, daha aşağılık olanlarla mı değiştirmek istiyorsunuz? O halde utanç içinde ve düşkün bir durumda şehre dönün, orada istediğiniz şeylere kavuşabilirsiniz" demişti. Böylece onlar zillet ve hakarete maruz kaldılar ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bütün bunlar, Allah'ın mesajının gerçekliğini örtbas ederek kâfir olmaları ve kendilerine göre de haklı bir sebebleri olmaksızın peygamberleri öldürmek gibi bir haksızlık işlemeleri yüzündendir. Yine bütün bunlar, Allah'a isyan etmeleri ve sınırı aşmalarından dolayıdır.

Ahmet Tekin Meali
Hani siz: "Ya Mûsâ, tek çeşit yemeğe asla katlanmayacağız. Bizim için, yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rabbine dua ederek iste. Yerin bitirdiği yenilebilecek bitkilerden, sebzesinden, hıyarından

acurundan, kabağından, tahılından, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın." demiştiniz de Mûsâ: "Daha hayırlı ve onurlu olan bu yaşadığımız hayatı bırakarak, aşağılandığınız bir hayata mı dönmek istiyorsunuz? Mısır'a inin, orada sizin istedikleriniz var." dedi. İşte bu hadiseden sonra aşağılanma, ülkelerinden ve kavimlerinden uzakta yaşama, onların değişmez, ayrı düşünülmez sıkıntıları haline getirildi. Allah'ın gazabına uğradılar. Bu musibetler, Tevrat ve Kur'an'daki Allah'ın âyetlerini inkâra devam etmeleri, haklı bir sebep ortada yokken peygamberleri öldürmeleri yüzünden başlarına geldi. Bunların hepsi, isyan etmeleri, taşkınlığı alışkanlık haline getirmeleri sebebiyledir.

"füm" kelimesi hem sarmısak, hem de tahıl manasına geldiği için iki manası da dikkate alınarak kullanılmıştır.

Ahmet Varol Meali
Hani: "Ey Musa! Böyle bir tür yiyeceğe daha fazla dayanamayacağız. Rabbine dua et de, bize bakliyat, salatalık, sarmısak, mercimek, soğan gibi yerin bitirdiği bitkilerden çıkarsın" demiştiniz. Musa da: "Değersiz bir şeyi hayırlı olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? Öyleyse bir şehre inin orada istedikleriniz vardır" demişti. Onlar aşağılık ve yoksulluk belasına çarptırıldılar ve Allah'ın gadabını hak ettiler. Böyle olması onların Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri yüzündendi. Bu, aynı zamanda Allah'a karşı gelmeleri ve taşkınlık etmeleri dolayısıylaydı.

Ali Bulaç Meali
Siz (ise şöyle) demiştiniz: 'Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe katlanmayacağız, Rabbine yalvar da, bize yerin bitirdiklerinden bakla, acur, sarmısak, mercimek ve soğan çıkarsın.' (O zaman Musa:) 'Hayırlı olanı, şu değersiz şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz? (Öyleyse) Mısır'a inin, çünkü (orada) kendiniz için istediğiniz vardır' demişti. Onların üzerine horluk ve yoksulluk (damgası) vuruldu ve Allah'tan bir gazaba uğradılar. Bu, kuşkusuz, Allah'ın ayetlerini tanımazlıkları ve peygamberleri haksız yere öldürmelerindendi. (Yine) bu, isyan etmelerinden ve sınırı çiğnemelerindendi.

Ali Fikri Yavuz Meali
Hatırlayın ki, bir vakit; "- Ey Mûsâ, biz, bir türlü yemeğe (Kudret helvası ile bıldırcın etinden ibaret olan yemeğe) mümkün değil katlanamayacağız; artık sen, bizim için Rabbine duâ et de, arzın yetiştirdiği şeylerden: sebzesinden, kabağından, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarıversin" dediniz. Musâ'da: "- O hayırlı olanı, şu daha aşağı olanla değişmek mi istiyorsunuz? Bir şehire inin, orada size istediğiniz (sebzeler) var." dedi. Onların üzerine horluk ve yoksulluk yüklendi ve Allah'dan bir gazaba da uğradılar. Bu, Allah'ın âyetlerini inkâr ettiklerinden ve haksız yere

(Zekeriyyâ, Yahyâ ve Şuayp gibi) peygamberleri öldürdüklerindendi. Evet bu, isyan ettiklerinden ve aşırı gitmelerindendi.

Bahaeddin Sağlam Meali

Yine demiştiniz: “Ey Musa! Biz tek bir yemek (çölde verilen et ve helva) ile yetinmeyeceğiz. Sen Rabbinden iste ki; yerin bitirdiği bakladan, salatalıktan, sarımsaktan, mercimekten ve soğandan bizim için çıkarsın.” Musa dedi: “Düşük olanı daha hayırlı olanıyla mı değiştirmek istiyorsunuz. Madem arzunuz öyle, bir şehre inin, istediğiniz sizin için orada vardır.” (Yahudiler, bu emir üzerine göçebeliği bırakıp yerleşik düzene geçtiler. Bu yerleşik düzenin sonucu olarak, doğadan ve maneviyattan mahrum kaldılar.) Bunun üzerine zillet ve miskinlik belası başlarına geldi. Allah’ın gazabına müstahak bir duruma geldiler. Çünkü onlar Allah’ın ayetlerini inkâr ediyorlardı, haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Çünkü onlar isyankâr ve azgın bir millet olmuşlardı.

> *[Bu şekilde Yahudi milleti, evrensel İlahî mesajdan kopup dünyacı oldular. Yine de içlerinde hakiki dindarlar vardı.]*

Bayraktar Bayraklı Meali

Siz, “Ey Mûsâ, hep aynı şeyi yemeye katlanamayız. Bizim için Rabbine dua et de, bize yerin bitirdiği şeylerden sebze, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın” demiştiniz. Mûsâ da, “Daha iyi olanı daha değersiz olanla değişmek mi istiyorsunuz? İnin şehre, orada istediğiniz var” dedi. Horluk ve yoksulluğa maruz kaldılar ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bu musibet, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, peygamberlerini haksız yere öldürmeleri ve isyan edip aşırı gitmeleri sebebiyle geldi.

Besim Atalay Meali (1965)

Hani, sizler Musa'ya: «Biz bir türlü yiyeceğe katlanamayız, yerde biten şeylerden iste bizimçin hemen Tanrıdan; sebze, hıyar, sarımsak mercimek, soğan» dediğinizde, Musa da size dedi ki: «Siz kem olan şeyleri iyiyle değiştirmek mi istiyorsunuz? Haydi Mısır'a gidiniz, orda istediğiniz var»; horluk, yoksulluk çöktü üzerlerine, uğradılar gadabına Allahın; işte bu, Allahın âyetlerin tanımadıklarından, haksız yere peygamberleri öldürdüklerinden, azgınlık ederek taştıklarından böyle olmuştur

---

Cemal Külünkoğlu Meali

Yine bir zaman demiştiniz ki: “Ya Musa, biz artık tek çeşit yemekten bıktık. Rabbine bizim için dua et de bize yerin yetiştirdiği değişik ürünlerden yeşillik, kabak, sarımsak, mercimek, soğan bitirsin…” (Musa da) demişti ki: “Daha hayırlı ve onurlu olan yaşadığımız bu hayatı daha düşük olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? O halde utanç içinde Mısır'a dönün (şehre inin); orada istediğiniz şeylere kavuşabilirsiniz.” Böylece,

onlara yoksulluk ve aşağılık damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bu musibet, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri, nebileri haksız yere öldürmeleri ve isyan edip aşırı gitmeleri sebebiyle gelmişti.

Hz. Musa zamanındaki İsrailoğullarına Hakk'ı inkârda direnmeleri ve Allah'ın nebilerini öldürmeleri sebebiyle yoksulluk ve aşağılık damgası vurulmuştu. İlk bozgunculuklarına kardeşleri Yusuf'u acımasızca kuyuya atarak başlayan İsrailoğulları, başta Şuayb, Zekeriya ve Yahya peygamberler olmak üzere pek çok peygamberi öldürmüş ve bulundukları yerlerde sürekli fesat çıkarmışlardır. İsrailoğullarının, tarihte zaman zaman yükselme dönemleri olmakla birlikte, çoğu zaman da zillete maruz kalma dönemleri olmuştur. Bu âyetle; Firavun'un ve ordusunun yok olup gitmesinden sonra Musa, Davud ve Süleyman peygamberlerin zamanında İsrailoğullarına çok parlak bir dönem yaşatıldığı ve bu nimeti hatırlatarak Allah'a karşı vefasızlık yapmamaları gerektiği vurgulanıyor. Kur'an'da İsrailoğulları ile ilgili pek çok ayete ve kıssaya rastlamak mümkündür. Bunun en büyük sebebi; İsrailoğulları üzerinden "samimi iman" ile "dünyevi bencillik" arasındaki farklılığı ortaya koymaktır.

Cemil Said (1924)
Siz "Ya Mûsâ biz her vakit aynı ta'âma tahammül idemeyiz, rabbinden istirhâm it, bize buğday, mercimek, soğan ve sâir sebze virsün" didiğiniz vakit Mûsâ size "İyi şeyi fenâ şeyle değişmek ister iseniz Mısır'a 'avdet idiniz, orada istediğiniz şeyleri bulursunuz" cevâbını virdi ve zillet ve meskenet ânlara ârız oldı ve gadab-ı ilâhîyi üzerlerine celb itdiler. Çünki âyâta îmân itmiyorlar ve bigayr-i hakkın peygamberleri öldürüyorlar idi, işte ısyân ve te'addîlerinin cezâsı bu oldı.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
"Ey Musa! Bir çeşit yemeğe dayanamayacağız, bizim için Rabbine yalvar, bize, yerin bitirdiği sebze, hıyar, sarımsak, mercimek ve soğan yetiştirsin" demiştiniz de, "Hayırlı olanı daha düşük şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz? Bir şehre inin, şüphesiz orada istediğiniz vardır" demişti. Onlara yoksulluk ve düşkünlük damgası vuruldu, Allah'ın gazabına uğradılar. Bu, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve haksız yere peygamberleri öldürmelerindendi; bu, karşı gelmeleri ve taşkınlık yapmalarındandı.*

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Hani, "Ey Mûsâ! Biz bir çeşit yemeğe asla katlanamayız. O hâlde, bizim için Rabbine yalvar da, o bize yerden biten sebze, kabak, sarımsak, mercimek, soğan versin" demiştiniz. O da size, "İyi olanı düşük olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyle ise inin şehre! İstedikleriniz orada var" demişti. Böylece zillet ve yoksulluk onları kapladı. Onlar, Allah'ın gazabına uğradılar. Bunun sebebi, onların; Allah'ın âyetlerini inkâr ediyor, peygamberleri de haksız yere öldürüyor olmaları idi. Bütün bunların sebebi ise, isyan etmek ve aşırı gitmekte oluşlarıydı.

Diyanet Vakfı Meali

Hani siz (verilen nimetlere karşılık): Ey Musa! Bir tek yemekle yetinemeyiz; bizim için Rabbine dua et de yerin bitirdiği şeylerden; sebzesinden, hıyarından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından bize çıkarsın, dediniz. Musa ise: Daha iyiyi daha kötü ile değiştirmek mi istiyorsunuz? O halde şehre inin. Zira istedikleriniz sizin için orada var, dedi. İşte (bu hadiseden sonra) üzerlerine aşağılık ve yoksulluk damgası vuruldu. Allah'ın gazabına uğradılar. Bu musibetler (onların başına), Allah'ın âyetlerini inkâra devam etmeleri, haksız olarak peygamberleri öldürmeleri sebebiyle geldi. Bunların hepsi, sadece isyanları ve taşkınlıkları sebebiyledir.

> *Benî İsrail'e alçaklık ve yoksulluk damgasının vurulmasına sebep olarak hakkı inkar etmeleri ve onu söyleyen peygamberleri acımasızca öldürmeleri gösterilmiştir. Şuayb, Zekeriyya ve Yahya gibi pek çok peygamberi öldürmüşlerdir.*

Edip Yüksel Meali

Fakat siz, "Musa! Artık tek bir çeşit yiyeceğe dayanamıyacağız. Rabbini bizim için çağır da bize fasulye, kabak, sarımsak, mercimek, soğan gibi toprağın bitirdiğinden yetiştirsin," demiştiniz de, "İyi olanı daha düşük olanla mı (özgürlüğü kölelikle mi) değiştirmek istiyorsunuz? İsterseniz Mısır'a geri dönün, orada aradığınızı bulabilirsiniz!," demişti. Böylece alçaklık ve yoksulluğa mahkum edildiler ve ALLAH'ın gazabına uğradılar. Çünkü onlar ALLAH'ın ayetlerine karşı sürekli nankörce davranıyorlar, peygamberleri haksız yere öldürüyorlardı. Çünkü onlar, karşı gelip taşkınlıkta bulunuyorlardı.

> *Sina çölünde özgürlüklerine kavuşan İsrailoğulları bir süre sonra Mısır'daki nimetleri özlemeye başladılar. Tanrı bu olayı aktarmakla bize özgürlüğün önemini anlatıyor.*

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Hani bir zamanlar, "Ey Musa, biz tek çeşit yemeğe asla katlanamayacağız, yeter artık bizim için Rabbine dua et de bize yerin yetiştirdiği şeylerden; sebzesinden, kabağından, sarmısağından, mercimeğinden ve soğanından çıkarsın." dediniz. O da size "O üstün olanı daha aşağı olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? Bir kasabaya konaklayın o vakit istediğiniz elbette olacaktır." dedi. Üzerlerine zillet ve meskenet damgası vuruldu ve nihayet Allah'dan bir gazaba uğradılar. Evet öyle oldu, çünkü Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlar ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Evet öyle oldu, çünkü isyana dalıyorlar ve aşırı gidiyorlardı.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Ve bir vakit «ya Musa biz bir türlü yemeğe kabil değil katlanamıyacağız, artık bizim için rabbine dua et, bize Arzın

yetiştirdiği şeylerden: Sebzesinden, kabağından, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın» dediniz, ya: O hayırlı olanı o daha aşağı olanla değişmek mi istiyorsunuz? Bir kasabaya inin o vakit size istediğiniz var» dedi, üzerlerinede zillet ve meskenet binası kuruldu ve nihayet Allahdan bir gadaba değdiler, evet öyle: Çünkü Allahın ayetlerine küfrediyorlar ve haksızlıkla Peygamberleri öldürüyorlardı, evet öyle: Çünkü isyana daldılar ve aşırı gidiyorlardı

Erhan Aktaş Meali

Hani! Musa'ya: "Ey Musa, asla tek çeşit yiyeceğe dayanamayız. Rabb'inden bizim için yerden çıkan ürünlerden; sebzesinden, acurundan, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından çıkarmasını iste." demiştiniz. Musa da: "Daha değerli olanı[1] daha değersiz olanla[2] değiştirmek mi istiyorsunuz? O halde şehre inin; sizin istedikleriniz orada var." dedi. Böylece, onların üzerine alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu. Ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bu, Allah'ın ayetlerini inkâr etmelerinden, nebilerini haksız yere öldürmelerindendi. Bütün bunlar, onların asileşip haddi aşmalarındandır.

1- Onurlu bir hayatı. 2- Onursuz bir hayatla.

Hasan Basri Çantay Meali

Hani siz : «Ey Musa, bir çeşid yemeğe (kudret helvasiyle bıldırcın etine), mümkin değil, dayanamayız. O halde bizim için Rabbine duâ et de yerin bitirdiği şeylerden, sebze, acur, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın» demişdiniz. (Musa da): «O hayırlı olanı şu daha aşağı olanla değişdirmek mi istiyorsunuz? (öyle ise) bir şehre inin, çünkü (orada) size istediğiniz (sebzeler) var» demişdi. Onların üzerine horluk ve yoksulluk vuruldu. Allahdan bir gazaba da uğradılar. Bu, onların Allahın âyetlerini inkâr etdiklerinden, Peygamberlerini haksız yere öldürdüklerindendi. Bu, isyan eylediklerinden ve (meaasîde) aşırı gitdiklerindendi.

Hayrat Neşriyat Meali

Yine bir vakit şöyle demiştiniz: "Ey Mûsâ! (Biz) tek bir yemeğe (kudret helvası ile bıldırcına) aslâ sabredemeyeceğiz; bizim için Rabbi ne duâ et de, bize ye rin bitirdiği şeylerden, sebzesinden, hıyarından, buğ da yından, mer ci me ğinden ve soğa nından çıkar sın!" (Mûsâ da onlara:) "O hayırlı olanı, bu daha aşa ğı olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? (Öyle ise) bir şehre inin, (çünki kendiniz için) iste diğiniz şeyler (orada) elbette vardır" dedi. Böylece üzerlerine zillet ve meskenet (yoksulluk dam gası) vuruldu(2) ve Allah'dan (gelen) bir gazaba uğradılar.(3) Bu, şübhesiz onların, Allah'ın âyetl e ri ni inkâr ediyor ve haksız yere (haksızlıklarını bile bile)peygamberleri öldürüyor olmaları sebe biyledir. (Bütün) bu(nlar), isyân etmeleri ve haddi aşmakta olduklarından dolayıdır.

(2)Yahûdi milleti hubb-ı hayat (hayat sevgisi) ve dünyaperestlikte ifrat ettikleri için her asırda zillet ve meskenet (aşağılanma) tokadını yemeğe müstehak olmuşlar. Fakat bu Filistin mes'elesinde hubb-ı hayat ve dünyaperestlik hissi değil, belki Enbiyâ-i Benî İsrâiliyenin (Benî İsrâil peygamberlerinin) mezaristanı olan Filistin, o eski peygamberlerin kendi milliyetlerinden bulunmaları cihetiyle bir cihette bir ehemmiyeti hiss-i millî ve dînî olmasından çabuk tokat yemiyorlar. Yoksa koca Arabistan'da az bir zümre hiç dayanamayacaktı, çabuk meskenete gireceklerdi. (Şuâ'lar, 533)

(3)"Hayât-ı ictimâiye-i beşeriyeyi (insanlığın ictimâî hayâtını) sarsan ve sa'y-i ameli, sermâye ile(işçiyi işverenle) mübâreze (mücâdele) ettirip fukarâyı zenginlerle çarpıştıran, muzâaf ribâ (kat kat fâiz)yapıp bankaları te'sîse sebebiyet veren ve hîle ve hud'a (aldatma) ile cem'-i mâl eden (mal toplayan) o millet olduğu gibi, mahrum kaldıkları ve dâimâ zulmünü gördükleri hükûmetlerden ve gāliblerden intikamlarını almak için her çeşit fesad komitelerine karışan ve her nevi' ihtilâle parmak karıştıran yine o millet(tir). (...) İşte şu milletin seciyelerinde (huylarında) ve mukadderâtında münderic (yerleşmiş) olan şöyle müdhiş desâtir (düsturlar)içindir ki, Kur'ân onlara karşı pek şiddetli davranıyor. Dehşetli sille-i te'dib (hadlerini bildiren tokat) vuruyor." (Zülfikār, 25. Söz, 33)

İlyas Yorulmaz Meali
(Bundan sonra) Siz Musa'ya "Tek çeşit yiyecekten yemeye artık dayanamıyoruz. Rabbine yalvar da bizim için, toprakta yetişen ürünlerden, sebze, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın" demiştiniz. Musa da "Sizin için daha hayırlı olanı, daha basit şeylerle mi, değiştirmek istiyorsunuz?" demişti. O Halde Şehre inin, istediğiniz şeyleri bulacaksınız. Bundan sonra onların üzerine, bayağılık ve düşkünlük damgası vuruldu, Allah'ın öfkesini satın aldılar. Bunun sebebi, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve haksız yere nebîleri (habercileri) öldürmeleri sebebi iledir. Böylece isyan edip, Allah'ın koyduğu sınırlarını aşmış oldular.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
O gün siz demiştiniz: « Ey Musa! Biz, bir türlü yiyecekle kalamayız. Haydi sen bizim için çalabına yalvar da o bizlere yerden biten yeşillik, hıyar, sarmısak, mercimek, soğan gibilerini yetiştirsin.» O da size demişti: « Sizin için yey olan nesneleri aşağılık nesnelere değişmek mi istiyorsunuz? Öyleyse kente gidin, bütün bu istediklerinizi orada bulursunuz.» Böylece onların üzerlerine aşağılık, yoksulluk damgası vuruldu. Onlar Allah'ın öfkesine uğradılar. Şundan ötürü ki hem Allah'ın ayetlerini tanımıyorlar, hem de peygamberlerini haksız yere öldürüyorlardı. Bu da onların ayaklanmalarından, taşkınlıklarından ileri geliyordu.

İsmail Hakkı İzmirli
Hani « ey Musa bir türlü ta/ama asla sabredenleyiz, Rabbine bizim için dua et de bize arzın bitirdiği sebze, hıyar, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın, demiştiniz. Musa da « adi olan şeyleri daha âli şeyler yerine koymak mı istiyorsunuz? Mısır/a

gidin çünkü orada istediğiniz şeyler vardır.» demişti. Onların üzerine alçaklık, yoksulluk vuruldu, Allah/ın gazabına da uğradılar. Bu da Allah/ın âyetlerini tanımamalarından ve peygamberleri nahak yere öldürmelerinden nâşi idi. İşte bu ceza âsi olmalarından, hududu tecavüz etmelerinden dolayı idi.

Kadri Çelik Meali

Hani, "Ey Musa! Bir çeşit yemeğe asla dayanamayacağız, bizim için Rabbine yalvar. Bize, yerin bitirdiği sebze, acur, sarımsak, mercimek ve soğan yetiştirsin" demiştiniz de, "O hayırlı olanı o daha düşük şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz? (O halde) Bir şehre inin, böylece şüphesiz orada sizin istediğiniz (şeyler) vardır" demişti. Böylece onlara horluk ve yoksulluk (damgası) vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bu (horluk ve yoksulluk), Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve haksız yere peygamberleri öldürmelerindendi. Bu (inkâr ve cinayet), karşı gelmeleri ve taşkınlık yapmalarındandı.

> *(İsrail oğullarının tarihi, kendi peygamberlerini öldürme olayları ile doludur. Mezkûr ayet de İsrail oğullarının tarihindeki en utanç verici bölüme değinir ve onların, Allah'ın lânet ve gazabını hak ettiklerini bildirir. Onlar, aralarından kanuna ve ahlâka aykırı kişileri seçmişler, onları önder ve başkan yapmışlar, en iyi insanları ise ya zindana, ya da darağacına göndermişlerdi.)*

Mahmut Kısa Meali

Eyİsrail Oğulları! **Hani siz, "Ey Mûsâ!" demiştiniz, "Bir tek** çeşit **yemeğe artık dayanamayacağız,** her gün aynı yemeği yemekten bıkıp usandık! Artık o gökten inen ilâhî nîmetleri de istemiyoruz, **bizim için Rabb'ine duâ et de, bize** Mısır'da olduğu gibi **toprakta yetişen sebze, salatalık, sarımsak, mercimek, soğan** gibi çeşitli yiyecekler **çıkarsın;** biraz da keyfimize göre, lüks ve refah içerisinde yaşayalım**!" Bunun üzerine Mûsâ:**
"Şimdi **siz üstün bir nîmeti, aşağılık bir şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz?** Allah yolunda özgürce ve onurlu bir şekilde mücâdele edip cenneti kazanmak yerine, Mısır'da köleyken elde ettiğiniz o lüks, fakat onursuz hayatı mı tercih ediyorsunuz? **O hâlde, haydi Mısır'a dönün, istedikleriniz orada var,** bol bol sebze meyve yersiniz fakat belânızı da bulursunuz!**" dedi. Böylece, Allah'ın gazâbına uğrayarak aşağılık ve perişanlığa mahkûm edildiler. Çünkü** sözleri ve davranışlarıyla **Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor, haksız yere Peygamberleri öldürüyorlardı.** İlâhî hükümlere çağıran Peygamberlere ve onların izinden giden dâvetçilere hayat hakkı tanımıyor, onların toplumdaki saygınlık ve etkinliklerini yok etmeye çalışıyorlardı. **Bunun da sebebi, isyan etmeleri ve azgınlıkta pek aşırı gitmeleriydi.**

Mahmut Özdemir Meali

Hani, bir vakit: -“Ey Musa! Tek çeşit yiyeceğe katlanamayacağız; rabbine bizim için dua et; Yer’in yetiştirdiği şeylerden, sebzesinden, kabağından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından bizim için çıkarsın!” dediniz. Dedi ki: -“Hayırlı olanı daha düşük olanla değiştirmek istiyorsunuz, öyle mi? Şehir’e inin! Sizin için, istediğiniz şeyler vardır”. Üzerilerine Zillet ve Meskenet / Şiddetli Fakirlik vuruldu. Allah’tan gazaba uğradılar. İşte bu, onların Hakk’sız yere Nebiyyler’i öldürüyor ve Allah’ın âyetlerini inkâr ediyor oldukları sebebiyledir. İşte bu, aşırı gidiyor oldukları ve isyan ettikleri sebebiyledir.

Mehmet Çakır Meali

Öyle bir noktaya geldiniz ki: " *Musa*! *Artık tek tip gıda ile beslenmekten bıktık, Rabb'ine yalvar da bizim topraklarımızda biraz da bakliyat, salatalık, soğan sarımsak ve mercimek yetiştirsin.* " dediniz. Musa kızdı: " *Siz, değerli olanı değersizle birebir değiştirmek mi istiyorsunuz? Mısır'a dönün o zaman, orada istediğiniz her şey var* " dedi. Şehirde sefalet paçadan akıyor yoksulluk kol geziyordu. Sonunda Allah'ın gazabına uğramışlardı. Çünkü Allah'ın uyarılarına aldırış etmemişler, Tanrı elçilerini haksız yere öldürmüşlerdi. Evet bütün bunlar, hep isyan edip aşırılık yapmalarından oluyordu.

Mehmet Çoban Meali

Hani! "Ey Mûsâ! Biz bir çeşit yemeğe asla katlanamayız. O halde, bizim için Rabbine yalvar da, o bize yerden biten sebze, kabak, sarımsak, mercimek, soğan versin!" demiştiniz. O da size, "İyi olanı düşük olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyle ise inin şehre! İstedikleriniz orada var!" demişti. Böylece zillet ve yoksulluk onları kapladı. Dağlarda özgür yaşarken, çok fazla emek sarf etmeden birçok rızkı ellerinin altında bulurlarken, şehre inince güçlülerin hâkimiyetine girdiler. Çünkü şehirlerde iktidara sahip çıkan güçlü insanlar ve onların orduları vardı. Şehirlerdeki bağlar, bahçeler, tarlalar, ağaçlar, meyvelikler, ticaret şehirdeki zenginlerin elindeydi. Şehre sonradan geldikleri için perişan oldular. Başkalarının hizmetinde çalışmaya başladılar. Herhangi bir yaramazlıklarında iktidar sahiplerinin ordularını karşılarında buldular. Andolsun ki; onlar dağlarda özgür mutlu yaşarlarken şehre gelerek gazaba uğradılar. Hâlbuki Allah onlara özgürlüğü vadetmiş, ayetlerine, yasalarına uydukları müddetçe özgürlük içinde yaşayacaklarını söylemişti. Onlar şehre inerek güçlülerin yasalarına uydular. Böylece Allah’ın vadettiği gazaplar peşpeşe onları yakaladı. Bu onların kendi tercihleriyle yaşadıkları hayatın sonucuydu. Sonra iyice azdılar. Allah’ın ayetlerini inkâr edip, Allah’ın görevlendirdiği Nebi’leri haksız yere öldürmeye başladılar. Bütün bunların sebebi isyan ederek yasalarımıza uymak istemediklerindendi!

Mehmet Okuyan Meali

Hani siz (verilen nimetlere karşılık) şöyle demiştiniz: "Ey Musa! Tek (çeşit) yemeğe sabredemeyiz. Bizim için Rabbine dua et de yerin yetiştirdiği şeylerden; sebzesinden, salatalığından (acurundan), sarımsağından, mercimeğinden ve soğanından bize çıkarsın (lütfetsin)!" (Musa ise) "Daha iyiyi daha düşük ile değiştirmek mi istiyorsunuz? Şehre inin; şüphesiz ki istedikleriniz sizin için (orada) var!" demişti. (Bundan sonra) üzerlerine alçaklık ve çaresizlik damgası vurulmuş ve Allah'ın gazabına uğramışlardı. Bunun sebebi, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve haksız olarak peygamberleri öldürmeleriydi. Bütün bunlar, isyana devam etmeleri ve haddi aşmış olmaları sebebiyledir. [*]

Benzer mesajlar: Âl-i İmrân 3:21, 112, 181; Nisâ 4:155.

Mehmet Türk Meali

Siz (bir zamanlar Mûsa'ya): "Ey Mûsa! Biz bir tür yemeğe artık sabredemeyeceğiz, bizim için Rabbine[1] dua et de; bize yerin bitirdiği sebzesinden, kabağından, hıyarından, sarımsağından, mercimeğinden ve soğanından çıkarsın." demiştiniz. (O da size): "Siz daha iyiyi, şu daha aşağı şeylerle mi değiştirmek istiyorsunuz? (Öyleyse) haydi dönün[2] (o zaman) Mısır'a.[3] Çünkü sizin istediğiniz şeyler (orada) vardır." demişti. İşte (bu olaydan sonra); onların alınlarına perişanlık ve alçaklık[4] damgası vuruldu ve Allah'tan bir gazaba da uğradılar. Bu, onların Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri ve Peygamberlerini (Allah'a) isyan ederek ve haddi aşarak, haksız yere öldürmeleri[5] yüzündendi.

1 İsrâil Oğullarının, Hz. Mûsa'ya: "Rabbimize duâ et" demeyip de "Rabbine duâ et" demelerinden; onların Hz. Mûsa'ya ve getirdiği dine, gerçekten îman etmedikleri veya küstahlıkta oldukça ileri gittikleri anlaşılmaktadır.

2 Ey İsrâil oğulları! Soğan, sarımsak yemek istiyor, Mısır'da zillet içerisindeki halinizi özlüyorsanız, yani Allah'ın bu kadar lütfu size çok geldiyse, buyurun tekrar geldiğiniz yere gidin. Ne haliniz varsa görün.

3 Mısr: Hem özel isim, hem de cins isim olur. Cins isim olarak, kasaba veya şehir, özel isim olarak ise Yahûdîlerin kaçtıkları ve senelerce köle olarak bulundukları belde, yani, "Mısır" demektir. Yahûdîlerin Mısır'dan çıkışından sonra bir daha geri dönmeleri vaki olmadığı için tefsirciler buna cins isim olarak; Arz-ı Mukaddes'teki kasabalardan herhangi biri olabilir demişlerdir. Gerçek anlamda Mısır diye anlaşıldığı takdirde bu: "Mısır'a geri döner de oraya yerleşirseniz, orada bol bol soğan ve sarımsak yersiniz, belanızı da bulursunuz!" anlamına bir azarlama sözü olur.

4 Yani, onların dünyada yaşadıkları en ufak güvenlik bile kendileri tarafından kazanılmamıştır; aksine, başkalarının yardımları ile güvenliğe sahip olmuşlardır. Onlar, bunu ya Allah adına Müslüman devletlerden ya da başka sebeplerle Müslüman olmayan devletlerden almışlardır. Eğer bazı durumlarda biraz güç kazanmışlarsa, bunu; kendi çabalarıyla değil, başkaları sayesinde elde etmişlerdir. (Mevdudi)

5 Yani "peygamberleri öldürmek gibi bir hakları bulunmadığı halde" demektir. Bu ayeti, "peygamberleri hak etmedikleri halde

öldürüyorlardı" şeklinde anlarsak o zaman "peygamberlerin öldürülmeyi hak edebilecekleri" de anlaşılabilir ki bu, peygamberler için asla düşünülemez. Zira peygamberler hak üzere oldukları için öldürü¬lür. İşte "haksız yere" buyruğu işlenen günahın ne kadar çirkin ve açık olduğunu ortaya koymaktadır. Ve hiçbir peygamber öldürülmesini gerektire¬cek bir işi asla yapmaz. İbnu Abbas (r.a): "Peygamberler arasından öldürülmüş hiçbir peygambere savaşma emri verilmiş değildir. Çünkü kendisine savaşma emri verilmiş her bir peygamber mutlaka muzaffer olmuştur." demiştir. Bk. (Âlu İmrân: 21, 112, 181, Nisâ: 155)

Muhammed Esed Meali

Ve bir zamanlar yine siz: "Ey Musa, doğrusu biz bir tek çeşit yiyecekle yetinemeyiz, öyleyse Rabbine dua et de bize topraktan yetişen ürünler, sebze, salatalık, sarımsak, mercimek, soğan (gibi ürünler) çıkarsın" demiştiniz. [Musa]: "Daha hayırlı [ve onurlu] olan durumu daha aşağılık olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? [46] O halde utanç içinde Mısır'a dönün; [47] orada istediğiniz şeylere kavuşabilirsiniz!" demişti. Böylece, onlara yoksulluk, düşkünlük damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bütün bunlar, Allah'ın mesajının gerçekliğini inkar etmedeki ısrarları ve haksız şekilde Peygamberleri öldürmeleri yüzündendir: Bütün bunlar, [Allah'a] isyan etmeleri ve hakkın sınırlarını ihlal etmedeki ısrarlarından dolayıdır. [48]

46 Yani, "Özgürlüğünüzü, Mısır'daki esaretiniz sırasında yaşadığınız anlamsız rahatlığa değişir miydiniz?". Sina çölünde dolaşıp durdukları sıralarda pek çok Yahudi, Tevrat'ta açıkça ifade edildiği üzere (Sayılar, xi), Mısır'daki hayatlarının nisbî güvenliğini özlemle anıyorlardı. Ve zaten yukarıdaki Kur'an pasajının bir sonraki cümlesinde Hz. Musa'nın ona îmada bulunmasından da bu anlaşılmaktadır.

47 Habeta fiili, lafzî olarak, "yokuş aşağı indi" anlamına gelir; keza mecazî olarak, onurunu yitirmek ve düşkün, sefil hale gelmek anlamında kullanılır. (Karş Lane VIII, 2876.) Hz. Musa'nın bu acı hitabı lafzî anlamda alınamayacağından, fiilin sözünü ettiğimiz her iki anlamı bu bağlamda birleştirilerek "utanç içinde Mısır'a dönün" diye çevrilebilir.

48 Bu pasaj, açıkça, Yahudi tarihinin daha sonraki dönemine atıfta bulunuyor. Gerçekten de, Yahudilerin bazı peygamberlerini öldürdükleri, hem Peygamber Yahya (Vaftizci Yahya) kıssasında, hem de İncil'de kaydedildiğine göre, Hz. İsa'nın yönelttiği şu daha genel ithamda açıkça görülmektedir: "Ey Kudüs! Sen, sana gönderilen peygamberleri öldüren, onları taşlayan Kudüs!" (Matta xxiii, 37.) Keza, her ikisi de Hz. Zekeriya'nın öldürülüşüne atıfta bulunan Matta (xxiii, 34-35) ve Luka (xi, 51) İncilleri'ne ve Selaniklilere Mektup I'e (ii, 15) bakınız. Bu bağlamda, zulüm işlemeye devam etmeleri veya zulmü ısrarla tekrarlamaları, kânû yardımcı fiilinin kullanılışından anlaşılmaktadır.

Mustafa Çavdar Meali

Sizin de "Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe sabredemeyiz. Bizim için Rabbine dua et de, bize yerde biten sebze, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın." dediğiniz zaman, Musa; "Hayırlı

olan özgürlüğü, daha aşağı olan soğan, sarımsaklarla değiştirmek mi istiyorsunuz? Şehre inin, orada istediğiniz var.” demişti ve onlara alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu. Allah’ın gazabına uğradılar. Bu, onların Allah’ın ayetlerine inanmamaları ve Nebilerini haksız yere öldürmelerinden dolayı idi. Bu, isyan etmelerinden ve sınırı aşmalarından dolayı idi. 4/100, 9/63

Mustafa İslamoğlu Meali
Yine bir zaman da demiştiniz ki: “Ey Musa! Biz tek çeşit yiyecekten bıktık: Rabbine yalvar da, bize yeryüzünün değişik ürünlerinden; baklasından, acurundan,[117] sarımsağından,[118] mercimeğinden, soğanından versin! (Musa) şöyle cevaplamıştı: Hayırlı olanı, daha değersiz ve aşağı olanla mı değişmek istiyorsunuz? Öyleyse dönün Mısır’a,[119] istediklerinizin tümü orada sizi bekliyor![120] İşte böylece onlara alçaklık ve yoksulluk mührü vuruldu ve Allah’ın gazabına uğradılar.[121] İşte bu, onların Allah’ın mesajlarını inkâr etmeleri ve nebilerini haksız yere öldürmeleri yüzünden oldu.[122] Bütün bunların asıl nedeni ise, isyankârlıkları ve haddi aşmalarıydı.

[117] Hadislerde bir elde olgun hurma bir elde ğıssâ’, birlikte yenildiği belirtilir (Buhârî, Et’ime 39). Buna göre ğıssâ’ kabak değil acur olmalıdır. Ebu Dâvud bir Mısır ğıssâ’sını ölçtüğünde tam 13 karış geldiğini söyler (Zekât 12). Bu da tercihimizi teyit eder. Acur gibi uzun olan fakat daha kalın ve pütürsüz olan bitki ise dübba’ adını taşır ki, bu bir kabak türüdür ve genellikle pişirilerek yenir. Rasulullah’ın kabak sevdiğini bildiren rivayetlerde de kelime ğıssâ’ olarak geçer. [118] Veya: “buğdayından” (İbn Abbas). Tercihimiz fa’nın se’den münkalip olduğu görüşüne dayanır (Ferrâ). [119] Veya: “Şehre”, hatta belirsiz geldiği için “herhangi bir şehire”. [120] Zımnen: Allah’ın lutfuyla kendilerini soykırımdan kurtarıp türlü nimetler veren Allah’a şükredecekleri yerde, “Hani bunun soğanı, sarımsağı?” demeye başladılar. [121] “Kesin taahhütlerini bozdukları için onları rahmetimizden dışladık.” (5:13) âyetinde olduğu gibi, lânetlenme belli eylemler ve onları yapanlarla ilgilidir. Baştan sona bir ırkın tüm nesillerini kapsayan mânada lânetli kavim yoktur, ancak lânetli mantık vardır. [122] Bu hakikat onların kitaplarında da yer alır. Nitekim, Kral Azyahu Nebi Amos’u katleder. Kral Minşa Nebi İşaya’nın kafasını testereyle kestirir. Kral Ahab Nebi İlya’yı (İlyas) öldürtmek için çırpınır (İbn Hazm, el-Fisal, I, 191-294). Yahuda kralı Asa, Hanani Nebi’yi hapse atar (Tarihler II, 16:1-14). Kral Ahab’ın öldürmek için aradığı İlyas Nebi Sina’ya saklanır (Krallar I, 19:1-10). Aynı kral Nebi Mikaya’yı hapseder (Krallar I, 22:26-27). Zekeriyya Nebi halk tarafından taşlanır (Tarihler II, 24:20-21). Nebi Yeremya açlıktan ölsün diye yeraltı mahzenine hapsedilir (Yeremya 15:10,18). Ve İsa şöyle seslenir: “Ey Kudüs! Gönderilen nebiyi öldüren, taşlayan Kudüs!” (Matta 13:37).

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Hani siz bir vakitte demiştiniz ki: «Ya Mûsa! Biz bir türlü taama elbette sabredemeyiz. Bizim için Rabbine dua et de yerin bitirdiği tere, hıyar, buğday, mercimek, soğandan Bizim için de çıkarsın.» (Mûsa da) Demişti ki: «Siz bayağı olan şey ile hayırlı olan şeyi tebdîl eder misiniz? Öyle ise bir kasabaya ininiz, sizin için istediğiniz şeyler (orada) vardır.» Onların üzerlerine alçaklık, yoksulluk vuruldu ve Allah'ın gazâbına uğradılar. Bu da şüphe

yok ki Allah'ın âyetlerini inkâr, peygamberlerini haksız yere katletmeleri sebebiyle olmuştur. İşte bu ceza onların isyan etmelerinden, haddi tecavüz eder olmalarından dolayıdır.

Suat Yıldırım Meali
Bir vakit şöyle dediniz: “Mûsa! Biz bir çeşit yemeğe imkânı yok katlanamayız. O halde bizim için Rabbine yalvar da yerin bitirdiği sebzesinden, kabağından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın. ” Mûsa da: “Ne o! dedi. Siz, daha üstün olanı vererek daha düşük olanı mı almak istiyorsunuz? Pekâla, şehre inin, işte istediklerinizi orada bulursunuz. ” Üzerlerine aşağılık ve yoksulluk damgası basıldı ve neticede Allah'tan bir gazaba uğradılar. Evet öyle oldu! Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini inkâr ediyor ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Öyle oldu; çünkü onlar isyan ediyor ve haddi aşıyorlardı.

> *Mısr: hem özel isim olarak bu isimle bilinen bir ülke, hem de cins ismi olarak “şehir” anlamına gelebilir. Fakat İsrailoğulları, Mısır’dan çıkışlarından sonra, oraya tekrar dönmediklerinden, tefsircilerimiz bunun cins isim olarak, Kudüs diyarındaki kasabalardan herhangi birinin olabileceğini söylemişlerdir. M. Hamidullah âyetin tefsirinde şöyle der: “Yahudiler, Kudüs diyarını çevreleyen şehirlere hücum etmekten korkuyorlardı. Hz Mûsa, onlara: “Canınız o sebzeleri istiyorsa onlar o şehirde. Sıkı ise gidin oradan temin edin!” demek istemişti.*

Süleyman Ateş Meali
Hani siz demiştiniz ki: "Ey Musa, biz bir yemeğe dayanamayız, bizim için Rabbine du'a et de bize yerin bitirdiği sebzesinden, acurundan, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın." (Musa): "İyi olanı, daha aşağı olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? Bir şehre inin, orada size istediğiniz var," demişti. Üzerlerine alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu; Allah'ın gazabına uğradılar. Öyle oldu, çünkü onlar, Allah'ın ayetlerini inkar ediyorlar ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. İsyanadaldıkları, sınırı aştıkları için bunu hak ettiler.

Süleyman Tevfik (1927)
(Yine Tîh'de ecdâdınız) Yâ Mûsâ! Biz bir dürlü yemek ile sabır idemeyiz, rabbine bizim içün du'â it ki bize sebze, hıyar, kabak, buğday, mercimek ve soğan gibi toprağın bitirdiği şeylerden çıkarsın didiğinizde Mûsâ: Sizin içün hayırlı olan şeyleri böyle 'âdî şeylerle değişmek mi istersiniz? Öyle ise Mısır'a gidiniz, istediğiniz şeyler orada vardır didi. Allâh'ın âyetlerini inkâr ve peygamberleri bigayri hakkın katl iyledikleri içün üzerlerine zillet ve meskenet uruldı ve Allâh'ın gadabına müstehak oldılar. Onlara bu fenâ haller, Allâh'a 'isyân ve hadlerini tecâvüz iylediklerinden dolayı hâsıl oldı.

Süleymaniye Vakfı Meali
Bir ara şöyle demiştiniz: “Musa! Tek çeşit yemeğe katlanamayacağız; Sahibine (Rabbine)yalvar da bize toprak

ürünlerinden sebze, hıyar, sarımsak, mercimek ve soğan bitirsin!" O da: "Üstün olanı alt seviyede olanla değişmek mi istiyorsunuz? [1] İnin bir şehre, istediğiniz şeyler orada var!" dedi. Başlarına sefillik ve çaresizlik çökmüş, Allah'ın öfkesiyle yıkılmışlardı. Öyle olmuştu; çünkü Allah'ın âyetlerini görmezlikten geliyor ve nebîlerini [2] haksız yere öldürüyorlardı. Öyle olmuştu; çünkü isyana dalıyorlar ve aşırı gidiyorlardı.

[1] "Alt seviyede olanı" sözü o yiyeceklerle ilgili değildi. Öyle olsaydı Musa aleyhisselam: "İnin bir şehre, istediğiniz şeyler orada var!" demezdi. Onlar tarım toplumu olmak istiyorlardı; oysa o toplum, dış dünyaya kapalı, sömürüye açıktır.
[2] Nebî, kendine Kitap ve hikmet verilen kişidir. (En'âm 6/83-90). Resûl ise birinin sözünü diğerine ulaştırmakla görevli kişidir. Nebî, Allah'ın âyetlerini insanlara ulaştırmakla görevli olduğu için aynı zamanda resuldür. Bir âyet şöyledir: "Bu kitapta İsmail'i de an, o sözünde durmuştu; nebî olan resûl idi." (Meryem 19/54) Geleneksel bilgi bunun tam tersidir.

Şaban Piriş Meali
Sizin de:-Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe dayanamayız bizim için Rabbine dua et de, bize yerde biten sebze, salatalık, sarımsak, mercimek ve soğan çıkarsın, dediğiniz zaman, Musa:-Hayırlı olanı, daha aşağı olanlarla değiştirmek mi istiyorsunuz? Şehre inin, orada istediğiniz var, demişti. ve onlara alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu. Allah'ın gazabına uğradılar. Bu, onların Allah'ın ayetlerini tanımamalarından, Peygamberlerini haksız yere öldürmelerinden dolayı idi. Bu, isyan etmelerinden ve sınırı aşmalarından dolayı idi.

Ümit Şimşek Meali
Bir de, "Ey Musa," demiştiniz. "Tek çeşit yemeğe katlanamıyoruz. Rabbine bizim için dua et de, yerin bitirdiklerinden bize sebze, hıyar, sarımsak, mercimek, soğan türü şeyler çıkarsın." Musa ise "Değerli olan şeyi, âdi şeylerle mi değiştirmek istiyorsunuz?" dedi. "Öyleyse şehre inin; orada istedikleriniz olur."(34) Böylece onların üzerine bir alçaklık ve yoksulluk damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bunun nedeni de, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleriydi. Çünkü isyan etmişlerdi ve hadlerini aşıp duruyorlardı.

(34) Firavun Hanedanının zulmünden kurtularak özgürlüklerine kavuşmuş olan İsrailoğulları, öyle anlaşılıyor ki, bir süre sonra eski esaret günlerinde yedikleri yemekleri özlemeye başlamışlardı. Oysa bunlar herhangi bir şehirde bulunabilecek şeylerdi!

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Siz şöyle demiştiniz: "Ey Mûsa, biz bir tek yemeğe asla dayanamayız; bizim için Rabbine dua et de bize yerin bitirdiklerinden, baklasından, acurundan, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarıversin." Mûsa şöyle demişti:

"Siz daha aşağı bir nimete daha üstün bir nimeti mi değişmek istiyorsunuz? İnin bir kasabaya; istediğiniz sizin olacaktır." Ve üzerlerine zillet, eziklik ve yoksulluk damgası vuruldu, Allah'tan bir gazaba çarpıldılar. Bu böyle oldu, çünkü onlar Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. İsyan ettikleri için böyle oldu. Sınır tanımıyor, azgınlık yapıyorlardı.

Eski Anadolu Türkçesi
daħı ol vaķt kim eyittüñüz "iy mūsā! hergiz śabr eylemeyevüz bir ŧa'am üzere; pes dile bızüm içün çalabuñdan; çıķarsuñ bizüm içün anlar kim bitürür yir: teresinden, daħı şınhıyarından, daħı śarmısagından, daħı mercimeginden, daħı soġanından." eyitti mūsā "degşürmek mi istersiz anı kim, ol kemirekdir; anuñ-ile kim ol yigrekdür? inüñ mıśr'a bayıķ sizüñdür ol kim anlar diledüñüz." daħı ķılınıldı anlaruñ üzere ħorlıķ, daħı yoħsullıķ; daħı döndiler ķaķımaġıla. "Tañrıman ya'nį Tañrı ḥaķımaġıla. şol andan ötürüdür kim, bayıķ anlar oldılar [5b] kāfir olurlar Tañrı āyetlerine; daħı depelerler peyġamberleri ḥaķsuz. şol ya'nį ħorlıķlar andan ötürüdür kim āsį oldılar; daħı oldılar ḥaddan geçerler ya'nį Tañrı buyruġından.

Satır Altı Meal (1534)
Daẖı ol vaķt kim eyitdüñüz Mūsāya: İy Mūsā, biz ṣabr eylemezüz bir yi-mek üstine. Pes du'ā eyle bizüm-çün Çalabuña. Çıķarsun bizüm-çün yir-den biten nesnelerden, cemī' yaşıllardan, ẖıyārından, daẖı baķlasından, daẖımercümeginden, ṣoġanından. Daẖı Mūsā eyitdi: Degşür misiz ol nesneyi kiol yaramazdur, ol nesne-y-ile kim ol yaẖşıdur, ya'nī men ve selvā. VaruñuzMıṣra. Siz istedügüñüz ta'ab size virildi, ẕelīllik düşdi anlar üstine, miskīnlikbile. Müsteḥaķ oldılar Tañrı Ta'ālānuñ ġażabına. Ol anuñ-çun oldı ki kāfirolurlardı Tañrı Ta'ālānuñ āyetlerine. Daẖı öldürürlerdi peyġamberleriḥaķsuz yire. Ol anuñ-çun oldı ki Tañrıya 'āṣī oldılar-ıdı, daẖı ẓulm iderlerdi.

Bunyadov-Memmedeliyev
Xatırlayın ki, siz (müəyyən müddət səhrada qalmalı olduğunuz zaman): "Ya Musa! Biz (hər gün yediyimiz) eyni təama (qüdrət halvasından və bildirçin ətindən ibarət olan yeməyə) heç vaxt dözməyəcəyik! Rəbbinə dua et ki, bizim üçün torpağın bitirdiyi şeylərdən tərəvəzindən, sarımsağından, mərciməyindən və soğanından yetirsin! – dediniz. (Musa da cavabında :) "Siz xeyirli olan şeyləri bu cür alçaq şeylərlə dəyişdirmək istəyirsiniz? (O halda) şəhərlərdən birinə gedin, istədiyinizi orada taparsınız!" – demişdi. Onlara zəlillik, miskinlik damğası vuruldu və Allahın qəzəbinə düçar oldular. Bu (cəza) onların Allahın ayələrini inkar etdiklərinə və (Zəkəriyyə, Yəhya və Şüeyb kimi) peyğəmbərləri haqsız yerə öldürdüklərinə görə idi. Bu onların (Allaha) asi

olduqlarına və həddi aşdıqlarına (Allahın əmrlərini pozduqlarına) görə idi.

M. Pickthall (English)

And when ye said: O Moses! We are weary of one kind of food; so call upon thy Lord for us that he bring forth for us of that which the earth groweth of its herbs and its cucumbers and its corn and its lentils and its onions. He said: Would ye exchange that which is higher for that which is lower? Go down to settled country, thus ye shall get that which ye demand. And humiliation and wretchedness were stamped upon them and they were visited with wrath from Allah. That was because they disbelieved in Allah's revelations and slew the prophets wrongfully. That was for their disobedience and transgression.

Yusuf Ali (English)

And remember ye said: "O Moses! we cannot endure one kind of food (always); so beseech thy Lord for us to produce for us of what the earth groweth, -its potherbs, and cucumbers, Its garlic, lentils, and onions." He said: "Will ye exchange the better for the worse? Go ye down to any town(74), and ye shall find what ye want!" They were covered with humiliation(75) and misery; they drew on themselves the wrath of Allah. This because they went on rejecting the Signs of Allah and slaying His Messengers without just cause. This because they rebelled and went on transgressing.

74 The declension of the word Misr in the Arabic text here shows that it is treated as a common noun meaning any town, but this is not conclusive, and the reference may be to the Egypt of Pharaoh. The Tanwin expressing indefiniteness may mean "any Egypt ", i.e., any country as fertile as Egypt . There is here a subtle reminiscence as well as a severe reproach. The rebellious children of Israel murmured at the sameness of the food they got in the desert. They were evidently hankering after the delicacies of the Egypt which they had left, although they should have known that the only thing certain for them in Egypt was their bondage and harsh treatment. Moses's reproach to them was twofold: (1) Such variety of foods you can get in any town: would you, for their sake, sell your freedom? Is not freedom better than delicate food? (2) In front of the rich Promised Land, which you are reluctant to march to; behind is Egypt , the land of bondage. Which is better? Would you exchange the better for the worse? 75 From here the argument becomes more general. They got the Promised Land.

But they continued to rebel against Allah. And their humiliation and misery became a national disaster. They were carried in captivity to Assyria . They were restored under the Persians, bus still remained under the Persian yoke, and they were under the yoke of the Greeks, the Romans, and Arabs. They were scattered all over the earth, and have been a wandering people ever since, because they rejected faith, slew Allah's messengers, and went on transgressing. The slaying of the Prophets begins with the murder of Abel, who was in the ancestry of Israel .

The elder sons of Jacob attempted the murder of Joseph when they dropped him into the well, and if he was afterwards rescued by strangers, their blood-guilt was none the less. In later history they attempted to slay Jesus, in as much as they got the Roman Governor to

crucify one in his likeness, and they attempted to take the life of Mustafa. But the moral goes wider than the Children of Israel. It applies to all nations and all individuals. If they are stiff-necked, if they set a greater value on perishable goods than on freedom and eternal salvation, if they break the law of Allah and resist His grace, their portion must be humiliation and misery in the spiritual world and probably even on this earth if a long view is taken.
